

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Държавна комисия по стоковите борси и тържищата

Нормативен акт:

Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща

.....

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Христина Атанасова – главен юрисконсулт към ДКСБТ

.....

Телефон и ел. поща:

02/970 60 13, hr.ivanova@dksbt.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1: Необходимост от приемане на Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за стоковите борси и тържищата, обн. ДВ, бр. 85 от 20.10.2006 г., се внесоха съществени изменения в Закона за стоковите борси и тържищата. Едно от тях налага приемането на наредба, в която да се определят устройството и правилата за дейността на един нов стопански субект – клиринговата къща.

Въпреки предвиденото в ЗСБТ приемане на Наредба, регламентираща устройството и правилата за дейността на клиринговата къща от 2006 г. до момента няма приета такава наредба. ДКСБТ не е издавала лиценз за осъществяване на дейност като клирингова къща, но е вписана такава услуга в Административния регистър.

За издаване на лиценз за извършване на дейност като клирингова къща е необходимо подаване на заявление/уведомление по образец, публикувано на официалната интернет страница на ДКСБТ и

- По преценка на административния орган да се допълни списъкът по чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗОАРАКСД или режимът да премине в регистрационен, за което да бъдат въведени съответните изменения в ЗСБТ.

В изпълнение на Решение № 704 на МС от 05.10.2018 г. от Държавна комисия по стоковите борси и тържищата /ДКСБТ/ през 2019 г., с проект на Решение на Министерски съвет за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за стоковите борси и тържищата, беше предложено изменение на чл. 26, ал. 2, отмяна на чл. 26, ал. 3 - ал. 8 и отмяна и на чл. 26а от Закона за стоковите борси и тържищата, които са свързани и се отнасят за дейността на т.н. „клирингова къща“. Проектът на Закона за изменение и допълнение на Закона за стоковите борси и тържищата беше приет от Народно събрание на 19.09.2019 г. в зала на първо гласуване, но не беше приет на второ четене.

С оглед горното, ДКСБТ трябва за изпълни другото предложение, описано в РМС № 704/05.10.2018 г., Приложение 1, т. 21, а именно: да се приеме предвидената в чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща. Тук следва да се отбележи, че в ЗСБТ, а и в друг нормативен акт, липсват разпоредби, регламентиращи основанията за отказ за издаване на лиценз, както и особените правила в производството по издаване, спиране, прекратяване и отнемане на лиценза на клирингова къща. Липсата на разпоредби, регламентиращи основанията за отказ за издаване на лиценз, както и особените правила в производството по издаване, спиране, прекратяване и отнемане на лиценза на клирингова къща е пречка тези основания да бъдат посочени в настоящата частична предварителна оценка.

С настоящия проект на Наредба се цели привеждане в изпълнение на разпоредбите на закона и изпълнение на РМС № 704/05.10.2018 г., с цел уреждане на устройството, функциите и дейността на клиринговата къща, която се създава, за да обслужва борсовите сделки, сключени на стоковите борси, както и надзорът върху нея. Чрез въвеждане на тази нова институция ще се гарантира равнопоставеността на участниците в борсовата търговия чрез въвеждане на финансова гаранция на задълженията на страните по борсовите сделки, ще се осигури по-прозрачен пазар и по-голяма сигурност при сключване на сделки със зърно и горива. Създаването на клирингова къща ще даде възможност за стартиране на срочна борсова търговия в Република България. В регистъра за стоковите борси, за членовете на стокова борса и за брокерите, осъществяващи дейност на съответната стокова борса са вписани три стокови борси в Република България: „Софийска стокова борса“ АД, „Българска стокова борса“ АД и „Национална стокова борса“ АД. През 2020 г. на Софийска стокова борса“ АД са сключени 1376 борсови сделки, на „Българска стокова борса“

АД – 8 борсови сделки и на „Национална стокова борса“ АД – 64 борсови сделки. Нито една от посочените борсови сделки не е фючърсна или опционна.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Не е възможно проблемите да се решат в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа, тъй като основната причина да бъде направено предложение за приемане на Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща е, че нейното приемане е изрично предвидено в чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ.

Към момента липсват правила, които да регламентират устройството и правилата за дейността на клиринговата къща.

Следва да се отбележи, че в ЗСБТ не са предвидени контролни правомощия на ДКСБТ по отношение на клиринговата къща, липсват и разпоредби, които да регламентират начисляване на такси от клиринговата къща за извършените от нея услуги.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Към момента няма приет подзаконов нормативен акт, уреждащ тази материя.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Приемането на наредбата е в изпълнение на чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършени последващи оценки на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

Цел 1:

„Спазване на разпоредбата на чл. 26, ал.2 от ЗСБТ“

Цел 2:

„Създаване на ясни и подробни правила относно устройството и правилата за дейността на клиринговата къща“

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Държавна комисия по стоковите борси и тържищата

.....

2. Стоковите борси в Република България - 3 бр.

.....

3. Търговски дружества, регистрирани в Република България или в друга държава членка на Европейския съюз, друга държава – страна по споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария, които организират клирингова къща, за която се изисква лиценз – 1 бр.

4. Членовете на стоковите борси в Република България – 235 бр.

5. Брокерите, осъществяващи дейност на стокова борса в Република България -223 бр.

.....

.....

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Няма да е изпълнено задължението произтичащо от чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ, а също така и РМС № 704/05.10.2018 г.

Липса на подзаконова нормативна уредба, която да регламентира правилата за устройството и дейността на клиринговата къща.

Заинтересованите страни не разполагат с ясни и точни правила относно лицензирането на клирингова къща, както и относно устройството и дейността на същата. Следва да се има предвид, че такива правила липсват и в ЗСБТ.

.....

.....

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са установени положителни въздействия върху никоя от заинтересованите страни при положение, че предложеният за приемане подзаконов нормативен акт не бъде приет.

.....
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Върху всички заинтересовани страни.

Няма да е изпълнено задължението произтичащо от чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ, а също така и РМС № 704/05.10.2018 г.

Липса на подзаконова нормативна уредба, която да регламентира правилата за устройството и дейността на клиринговата къща.

Заинтересованите страни не разполагат с ясни и точни правила относно лицензирането на клирингова къща, както и относно устройството и дейността на същата. Следва да се има предвид, че такива правила липсват и в ЗСБТ.

.....
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Актът не оказва въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест:

Не се наблюдава допълнителна административна тежест за никоя от заинтересованите страни, тъй като режимът вече е въведен със ЗСБТ.

.....
1.1. опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „ Действие “:

Описание:

Изпълнение на задължението произтичащо от чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ, а също така и РМС № 704/05.10.2018 г.

Приемане на подзаконова нормативна уредба, която да регламентира правилата за устройството и дейността на клиринговата къща.

Заинтересованите страни ще разполагат с ясни и точни правила относно лицензирането на клирингова къща, както и относно устройството и дейността на същата. Следва да се има предвид, че такива правила липсват и в ЗСБТ.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Върху всички заинтересовани страни:

Подзаконова нормативна уредба, която регламентира правилата за устройството и дейността на клиринговата къща.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Приемането на Наредбата няма отрицателно въздействие върху заинтересованите страни.

.....
.....

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Приемането на Наредбата няма въздействие върху МСП

Административна тежест:

Не се наблюдава допълнителна административна тежест за никоя от заинтересованите страни.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант „Действие“	Вариант 2	Вариант n
Ефективност	Цел 1: ...	Неспазване на разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от ЗСБТ	Спазване на разпоредбата на чл. 26, ал.2 от ЗСБТ		
	Цел 2: ...	Липса на подзаконова нормативна	Приемане на подзаконова нормативна		

		уредба, която да регламентира правилата за устройството и действието на клиринговата къща	уредба, която да регламентира правилата за устройството и действието на клиринговата къща		
	Цел 3: ...				
Ефикасност	Цел 1: ...				
	Цел 2: ...				
	Цел 3: ...				
Съгласуваност	Цел 1: ...				
	Цел 2: ...				
	Цел 3: ...				

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:
 ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;
 ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;
 съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант „, Действие “

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

.....

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

няма

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

.....

.....
.....
Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

.....
.....
Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

.....
.....
1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Проект на Наредба за устройството и правилата за дейността на клиринговата къща.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

няма

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Димчо Димчев – главен секретар

Дата: 03.11.2021 г.

Подпис: ...